

Thiệp kìa chàng nghe: Truy n bánh Dày, bánh Chàng

Tác Giả: T Dzu

Thứ Ba, 16 Tháng 2 Năm 2010 08:00

Đi tìm đâu cho xa xôi phôi không anh?



Anh yêu, quê nhà hôm nay đã là tôi mừng mốt Tết, còn nôi xỏ ló “Thiệp Chàng Quê” này, mồi là sáng mừng mốt thôi.

Hồi tôi, em và đám bạn đi chùa, vớ a ló Phết vớ a xin chút lóc, đống thúi lóc mốt quố xăm xem năm nay vớ n sớ hên xui ra sao, công danh sớ nghiệp ph nào, và nhót là thiệp có mau đóc gốp chàng không? Nói đợ anh mừng, quố lên tít lóm nha anh, nhợng anh phôi ráng cớ u Trớ i khớ n Phết thêm nớ a đó, mồi mong gốp đóc gót hài cớ a em. Trớ c khi ghé chùa, tít em có vô thăm Hồi Chớ Tết do Trớng Hồi Sinh Viên Viớ t Nam, Nam Cali tớ chớ c. Góm, ngớ i đi đông nhợ trớ y hớ i, nam thanh nớ tú dớ p địu tài tớ giai nhân, ngớ a xe nhợ nớ c, áo quớ n nhợ ... mồi trớ tít nớ trong mall ra. Dù đi vớ i mớ y bớ n, nhợng, trông ngớ i lớ i nhợ đớ n ta, tớ thớ y mình cô đớ n trong lòng nên cớ c chàng có mốt tớ đợ cùng thiệp sánh bớ c. Hớ nh phúc biớ t bao chàng nhợ .

À, mớ y cô mớ y cớ u trong Trớng Hồi Sinh Viên tuy xa quê tớ nhợ , hoớ c có ngớ i sanh bên đây, nói tít ng Viớ t còn bớ p bớ lóm, vớ y mà chu đáo ra phết: trên bàn thớ tít tiên cũng lớ hớ ng, hoa quố , rớ u trà, đèn nớ n, ngớ c nhiên nhợ t là còn có cớ bánh dày, bánh chàng nớ a, làm em cũng bớ t thớ y nhợ quê hớ ng, bớ t nhợ anh đi.

Anh đã ăn bánh chàng chớ a? Chớ c là có. Em cũng đã thớ sớ n ba cái nhợ bớ ng lòng bàn tay, đợ thớ ng lóm. Thêm mốt đờn bánh Tết nhân chuớ i, năm cái bánh dày nhợ xúu kớ p chớ chiên, mốt cây chớ lớ a, mốt giò thớ , hai cây chớ chiên, mốt vớ nem chua, thêm mớ chè đợ lớ i cớ ng vớ i trái cây (chớ a kớ hớ p mốt và khô bò nớ a). Vớ y là ba ngày Tết này anh khớ i lo em chớ t đớ i cớ cái xớ tớ bớ n dầy chớ t này nha anh. Anh và các bớ n anh đợ ng vớ i cớ i mà lóm, em vớ n thon thớ và đợ p nhợ nàng Kớ u Nguyớ n Du, vì tuớ n ba bớ n bớ n ghé spa nhợ y nhót bớ i lớ i ì xèo trong đó, mớ hôi ra nhợ tóm, bao nhiêu mớ tan hớ t. Anh đợ ng lo. Sớ c mớ y mà mớ y cô VN bì nớ i em. Em còn đợ u món vớ ... yoga thiớ n nớ a đó.

Thi p k chàng nghe: Truy n bánh Dày, bánh Ch ng

Tác Giả: T Dzu

Thứ Ba, 16 Tháng 2 Năm 2010 08:00

Nhân d p đ u Xuân, thi p xin k chàng nghe v ý nghĩa truy n bánh Dày bánh Ch ng nha.
Truy n x a k r ng:

“Vua Hùng mu n truy n ngôi, nên đ nh ngày h hoàng t nào tìm đ c l v t thích đáng nh t
dâng cúng T Tiên, thì đ c làm vua.

Trong khi các anh em bôn ba đi kh p n i tìm c a quý v t l , thì hoàng t Ti t Liêu l i ch tìm
quanh qu n ò nhà. Nh ng m t đêm, Ti t Liêu th y m t c già qu c th c hi n ra đ y cách dùng
g o làm bánh đ cúng. Theo đó, Ti t Liêu gói g o n u thành bánh ch ng và giã xôi thành bánh
dày.

T i ngày h n, Ti t Liêu dâng hai cái bánh và đ c làm vua.

T đó, bánh ch ng bánh dày đ c dùng đ cúng t trong nh ng ngày l t t.”

Anh yêu, chuy n bánh dày bánh ch ng k l i vi c thi tài đ đ c truy n ngôi vua nên ch a
đ ng nhi u bài h c h u ích cho nh ng ng i chăm lo vi c n c, t c nh ng k tham d vào vi c
thi t k đ i s ng qu c dân, mà ta hi u là nh ng ng i tham gia chính quy n.

Theo phong t c xa x a th i phong ki n, ngôi vua th ng đ c truy n cho tr ng nam ho c
hoàng t nào có công tr ng nh t, th ng đ c đánh giá b ng nh ng chi n công hay b ng vi c
đánh chi m các n c láng gi ng. Ai gi t đ c nhi u ng i nh t, c p đ c nhi u ti n c a đ t
đai nh t, coi nh x ng đáng đ c truy n ngôi vua.

Th nh ng, ch nh ng này m i đ p nha anh, đ i u ki n đ vua Hùng ch n ng i k v không
nh m vào tài múa ki m b n cung, cũng không là tài đ i u binh khi n t ng, cũng không dành
cho tr ng nam, mà cho ai tìm đ c l v t ý nghĩa nh t dâng cúng t tiên, t c chú tr ng t i tài
trí cũng nh đ c đ c a con ng i đ ng đ u đ t n c, mà không trao phó cho s may r i c a
ng i tr ng nam.

Thi p k chàng nghe: Truy n bánh Dày, bánh Ch ng

Tác Giả: T Dzu

Thứ Ba, 16 Tháng 2 Năm 2010 08:00

Anh có nh n ra s tr i v t c a văn hóa Vi t không? Và cũng chính s khác bi t này đã làm cho n n quân ch Vi t khác h n m i n n phong ki n khác.

Khi đ t ra đ u ki n cho các hoàng t lo vi c th cúng t tiên, là nh m cho ng i tr n c, ngày nay là m t ho c nhi u đ ng, bi t r ng mình không ph i là chúa t , mà trong vi c an dân cùng v i ông ta, và trên ông ta/đ ng ta, còn có các v khu t m t, luôn theo dõi m i vi c ông ta/đ ng ta làm.

Nh v y, không ph i ông ta có toàn quy n quy t đ nh t i h u mà còn có nh ng v xét đoán, khen th ng ho c qu trách ông, làm cho ông hi u r ng còn nh ng đ ng trên đ u trên c mà ông có b n ph n ph i lo s , không dám làm đ u sai trái, t mẫn thái quá, mang o t ng mình là đ c tôn xu t chúng, là đ nh cao trí tu , hay là th n thánh, con tr i. Ngày nay, nh ng ai là ng i có t cách pháp nhân đ k c m quy n ph i kinh hãi nghe theo? Đó chính là nhân dân, ng i ch th c s c a đ t n c, có toàn quy n c m lá phi u tru t ph nhà ho c đ ng c m quy n, n u không đáp ng đ c nguy n v ng c a toàn dân.

Chính nh h n ch s t tôn và l ng quy n này mà su t dòng l ch s phong ki n n c ta đã tránh đ c n n đ c tài chuyên ch th ng tr , so v i nhi u n c khác, mà vua tôi luôn trên đ i m t lòng h u phát tri n và gi v ng b cũi, thoát n n b o chúa đ c tài gian ác, coi m ng dân nh c rác, b t “m i ng i vì mình” hay ph i ph c đ ch mình.

Văn hóa Vi t đã xác tín r ng trong m i chuy n liên quan, nh h ng đ n nh ng ng i khác, nh làm vua làm quan, đ u ph i nh đ n công đ c c a t tiên. Nh phúc m ông bà m i đ c làm vua, làm quan. Và qua vi c th kính t tiên, ông cha ta mu n nh n g i r ng đ t n c đ c g y đ ng b i bao công lao, x ng máu c a c dân t c, c a m i ng i dân, tr i h ng trăm đ i k t c nhau. Nhà n c cùng toàn dân ph i ti p n i và phát huy s nghi p cha ông, ch không ph i làm quan đ vui ch i, đàn đúm h ng th .

Vua Hùng đ t ra vi c “tìm ki m” l v t thích đáng nh t đ truy n ngôi, t c ph i v n đ ng t i đa tài trí, s khôn ngoan sáng su t đ đ t m c tiêu, ch không ph i “bê nguyên con” m t ch nghĩa ngo i lai nào v b t dân xài! Và “l v t” cũng ph i th hi n lòng thành kính và tâm t cu c s ng c a ng i dâng cúng, t c ph i ph n ánh đ y đ quan ni m an dân th nh n c đúng đ n nh t, bi t rõ vi c n c nh t, c a m t ông vua.

Thi p k chàng nghe: Truy n bánh Dày, bánh Ch ng

Tác Giả: T Dzu

Thứ Ba, 16 Tháng 2 Năm 2010 08:00

S vi c các hoàng t đ xô “đi kh p n i” tìm ki m l v t, đã ch ng t lòng nhi t thành c a h , nh m hoàn thành s m nh ban ra. Nh ng, nhìn khía c nh khác, h ít quan tâm t i nh ng gì có s n trong n c, trong đ i s ng qu c dân, mà cho r ng nh ng gì ngon ng t đ u n i khác. Ti t Liêu, ng c l i, chàng ch tìm quanh qu n “ nhà”, t c chàng tin t ng và nghi m ra r ng mu n an dân th nh n c thì ph i nhìn vào chính cu c s ng nhân dân.

Và nh v y, chàng đ c u đ i, đ c “C Già qu c th c” hi n ra ch d y cho chàng.

C già đó là ai anh bi t không?

truy n Tiên R ng, cha r ng đã d n r ng, “khi c n thì g i, ta v ngay”; truy n Phù Đ ng, vua Hùng đã l p đàn c u T , và t đã v giúp (thi p xin h n s k chàng nghe các truy n này sau nha). Còn đ đây, Ti t Liêu suy t v vi c n c, thì l i đ c c già hi n ra. Chàng ý th c đ c nhi m v khó khăn và tr ng đ i c a ng i làm vi c n c, đã lòng thành c u kh n T v giúp. Và t đã hi n ra qua hình nh c già kia. C già là bi u t ng c a h n n c, c a s c s ng và tinh hoa văn hóa dân t c.

Các hoàng t đã đi kh p n i đ tìm ki m s n hào h i v xa xôi, nh ng c già l i d y Ti t Liêu “dùng g o” làm bánh. G o là th c ăn th ng ngày, có gì là quý ph i ch ng anh? Không. G o quý không ph i vì hi m hay hào nhoáng, mà vì là th c ăn chính c a ng i dân mà vua quan ph i bi t đ n và ph c v nhu c u chính y u c a dân, và ph i bi t rõ th c tr ng c a n c.

C d y làm bánh ch ng b ng cách gói g o th t ch t trong lá xanh, t c d n vua quan ph i giúp dân k t t chung s ng trong xanh t i c a ru ng đ ng phì nhiêu. R i ph i chăm sóc chu đáo cho l a h ng tình nghĩa yêu th ng luôn h ng cháy đ h t g o d ng trào nh a s ng thành d o th m ngon ng t, t c vua quan ph i giúp ng i dân gia tăng s c s ng và d n ch t vào nhau, h p nh t thành m t kh i đó anh. Có nh v y bánh m i n n, m i không b y và th m ngon, bi u t ng cho cu c s ng thanh bình và đ t n c th nh tr .

C còn d y Ti t Liêu mu n làm bánh dày thì ph i đ xô cho khéo, giã cho th t nhuyễn n, cho h t xô tr n l n, quánh l i v i nhau. Khi đ xô cho chín, t c khi cu c s ng muôn dân đã đ y đ m no, còn ph i giã cho h t xô hoà l n vào nhau, nh m làm m i ng i chia s cùng m t c nh s ng. Có nghĩa là vua quan ph i bi t dùng lu t pháp đ gi m b t nh ng m t cân b ng trong đ i s ng qu c dân; ph i s a tr , ngăn c n nh ng k đ c khoét c a công, làm h i cu c s ng chung,

Thi p k chàng nghe: Truy n bánh Dày, bánh Ch ng

Tác Giả: T Dzu

Thứ Ba, 16 Tháng 2 Năm 2010 08:00

và còn ph i t o c h i đ ng đ u cho m i ng i dân tham gia vi c n c.

Anh i, còn gì thích đáng h n Ti t Liêu, bi u t ng cho nh ng ng i làm vi c n c, t c các nhân viên chính quy n, d ng l v t bi u tr ng tài th nh qu c an dân? Còn gì đ m b o h n l v t d ng cúng T Tiên đ c chính C T ch đ n cách th c chu n b và th c hi n? Ti t Liêu đã tâm thành th c thi. Và chàng x ng đáng đ c truy n ngôi vua.

Anh xem, ch m t câu chuy n nh thôi mà chúng mình h c đ c bi t bao là bài h c tr n c, an dân. Đi tìm đâu cho xa xôi ph i không anh? Anh và các b n hãy ráng h c thu c r i truy n bá ra nhen.

Thi p th ng và nh chàng ghê l m. Hôn chàng.

(Vi t và ph ng theo sách “Kinh Vi t” c a tác gi Nam Thiên, Hoa Tiên R ng ph bi n)

© Lý-Tr n Anh Th